

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Kladně ze dne 3. 5. 2018, č. j. 13 Nc 3712/2017-159, ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2018, č. j. 100 Co 276/2018-340, byla schválena dohoda rodičů, na jejímž základě byl nezletilý svěřen do střídavé péče v týdenním intervalu, byla určena zvláštní úprava péče pro dobu školních prázdnin a matka se zavázala na výživu nezletilého přispívat částkou 700 Kč měsíčně, otec částkou 1 300 Kč měsíčně.
2. Návrhem doručeným soudu dne 29. 10. 2020 se otec domáhal nahrazení souhlasu matky s přijetím nezletilého do 7. Základní a Mateřské školy Kladno, Vodárenská 2115, ve školním roce 2021/2022 včetně rozhodnutí o tom, že matka je povinna zdržet se všeho, co by řádnou a pravidelnou docházkou nezletilého do této školy narušovalo. Uvedl, nezletilý od září 2017 navštěvuje Mateřskou školu Vodárenská 2427, kde si zvykl a má kamarády, avšak v době, kdy je v péči matky, navštěvuje Základní a Mateřskou školu Brandýsek, kam jej matka přihlásila bez vědomí otce. Otec má zájem, aby nezletilý docházel na ZŠ Vodárenská, která přímo navazuje na mateřskou školu, kterou nezletilý navštěvuje nyní. Nezletilý má v Kladně navíc všechny lékaře a navštěvuje zde i logopedii, přičemž sama matka patrně v Kladně stále pracuje. ZŠ Vodárenská je vhodnější také mj. z důvodu, že je velice dobře hodnocena, nejvíce dětí z ní pokračuje ve studiu na gymnáziu či na maturitní obory, nabízí řadu kroužků a speciálně podporuje výuku cizích jazyků i informačních technologií, což je spojeno i s digitalizací vzdělávání a využíváním distanční výuky, která nabývá na významu především v době proměnlivé epidemické situace. Mateřská škola, kterou nezletilý navštěvuje, je se základní školou propojena a děti připravuje právě na budoucí výuku na této škole. Odhlédnout nelze ani od toho, že povinnou školní docházkou by nezletilý zahájil převážně s kolektivem kamarádů, kteří budou navštěvovat základní školu tamtéž. Cesta vlakem z Brandýsku (bydliště matky) do Kladna trvá cca 20 minut, přičemž nádraží se nacházejí jak v blízkosti matčina bydliště, tak ZŠ Vodárenská. V Brandýsku matka nezletilého do školy vodí pěšky, což zabere rovněž cca 20 minut. Docházka nezletilého do školy v Kladně tak nebude spojena se žádnými komplikacemi, matka v Kladně pracuje, může tedy spojit svou cestu do práce s cestou nezletilého do školy a nezletilého ostatně sama v Kladně již vyzvedává.
3. Matka s návrhem nesouhlasila a sama navrhla, aby soud nahradil souhlas otce s docházkou nezletilého do Základní a Mateřské školy Brandýsek, resp. aby rozhodl, že nezletilý nastoupí povinnou školní docházkou v roce 2021/2022 v této základní škole. Uvedla, že nezletilý MŠ Brandýsek navštěvuje již od listopadu 2018 a má v ní kamarády, s nimiž by pokračoval i na základní škole. ZŠ Brandýsek je devítiletá, má velice kladné hodnocení, a to i ve vztahu k distanční výuce během coronavirové krize, nabízí široké spektrum kroužků a rovněž sportovní zaměření. Nezletilý již druhým rokem dochází na fotbal, který ho baví. Škola pořádá různé exkurze, lyžařské i plavecké výcviky, nabízí aktivity například i výtvarné či cizojazyčné. Předškolní výuka, které se nezletilý účastní, navazuje na 1. stupeň základní školy, na kterou by nezletilý plynule přešel i s kamarády, s nimiž se vídá jak během školních aktivit, tak ve volném čase, a tento přechod by pro něj tedy nebyl nijak zatěžující. Škola se nachází v docházkové vzdálenosti od bydliště matky. Matka nedisponuje automobilem ani řidičským oprávněním, cesta na vlakové nádraží by trvala cca 30 minut, pokud by se využila autobusová doprava, musel by nezletilý cestovat ještě městskou dopravu v Kladně, což by jeho cestu prodloužilo cca hodinu. Otec naproti tomu auto má, a nezletilého by tak do školy v Brandýsku mohl bez problémů vozit. ZŠ Brandýsek navíc zavedla elektronickou žákovskou knížku v systému Bakaláři, což by bylo velice výhodné pro rodiče nežijící ve společné domácnosti.
4. Kolizní opatrovník rozhodnutí ponechal na úvaze soudu, zdůraznil pouze, že dle výsledků psychologického vyšetření nezletilý sám nepreferuje žádnou ze škol, spíše nechce zklamat matku ani otce.
5. Provedeným dokazováním soud dospěl k těmto zjištěním:

6. Otec vypověděl, že nezletilého přihlásil do 1. ročníku ZŠ Vodárenská a matka jej přihlásila do ZŠ Brandýsek, tomu nešlo zabránit. Střídavá péče probíhá dle pravomocného rozsudku, otec je pracovně vytížen a nemá možnost případně využít náhradní termín. V době, kdy má nezletilého v péči, chodí pouze na ranní směnu, nezletilý jednou týdně přespává u prarodičů, jinak otec pracuje v třísměnném provozu. Otec synovi pořídil plnou školní výbavu za 6 000 Kč. Komunikace s matkou není možná, matka vše dělá bez jeho souhlasu a dává pouze ultimáta. Ve škole v Brandýsku má nezletilý dvakrát týdně kroužek fotbalu, kam jej otec vozí (tréninky jsou odpoledne). S docházkou nezletilého do ZŠ Brandýsek otec nesouhlasí, je to horší škola s horší dojezdovou vzdáleností, žádný její klad otec nevidí. Všechny lékaře má nezletilý v Kladně. Inspekční zpráva (kterou otec při jednání předložil – pozn. soudu) uvádí, že tato škola má špatně kvalifikovaný učitelský sbor, družina tam začíná později a škola u dětí nekontroluje dodržování pitného režimu. Ve Vodárenské je angličtina již od 1. třídy, v Brandýsku teprve od 3. třídy. Matka pracuje v Kladně, a bude tak mít problémy s dopravou nezletilého. Otec má řídičské oprávnění, avšak nevlastní automobil, ten si půjčuje od rodičů.
7. Matka uvedla, že nesouhlasí se vším, co vypověděl otec. Nezletilému se věnuje a v současnosti si domlouvá práci ve Slaném. Má přítele, s nímž nevede společnou domácnost. Péči o nezletilého chce zvládat sama bez pomoci rodičů, ti pomáhají, avšak ne v takovém rozsahu jako u otce. Do Slaného by jezdila autobusem a vlakem, na brigády v Kladně jezdila autobusem a nevlastní řidičský průkaz. Nezletilý má všechny lékaře v Kladně. S rodiči otce matka vychází dobře, ale vadí jí, že nezletilý často říká, že je jen s nimi. Matka otce neinformovala o zápisu nezletilého do ZŠ Brandýsek stejně, jako on neinformoval ji o zápisu nezletilého do ZŠ Vodárenská. V Brandýsku má nezletilý kamarády, kroužky i bydliště, tedy veškeré zázemí, v Kladně má pouze jednoho kamaráda. Výuka angličtiny v Brandýsku začíná již od 1. třídy, nikoli od 3., jak uváděl otec. Nezletilý v této škole bude mít řadu kroužků a především bude pokračovat ve fotbale, jemuž se věnuje již 3 roky a v němž se rozvíjí. Na Čabárně (asi 10 minut od Brandýska) nezletilý navštěvuje přírodovědný kroužek, a to jak se školou tak mimo ni s kamarády. Některé vybavení do školy matka nezletilému již nakoupila, některé se ještě musí pořídit. V Brandýsku má nezletilý 6 kamarádů, spolužáků z mateřské školy, může si hrát mimo silnici a mimo silnici jezdit na kole, z bezpečnostních důvodů má matka obavu z toho, že v Kladně je silnic hodně. Školu v Brandýsku matka zná i proto, že ji sama navštěvovala, někteří učitelé jsou noví. Když nezletilý školu v rámci programu v mateřské škole navštívil, líbilo se mu tam. Nejde o žádnou vesnickou školu, navštěvují ji i děti z Kladna. Nezletilý dochází na angličtinu v Brandýsku i v Kladně a řekl, že se mu víc líbí ta v Brandýsku, sama matka má ke kroužku v Kladně výhrady. Na fotbale byl otec se synem jen jednou, není pravda, že by jej tam vozil pravidelně.
8. Z charakteristiky ZŠ Brandýsek bylo zjištěno, že jde o úplnou základní školu, která v 1. až 9. ročníku vzdělává cca 270 dětí z Brandýska a okolních obcí, přičemž v poslední době přibývá žáků z Kladna či Pcher. Škola sídlí ve 3 budovách, mezi dvěma staršími se nachází asfaltové hřiště, třetí novější budova je situována v klidnější části obce, kde je k dispozici dětské hřiště užívané mj. družinou. Škola pokračuje v preferenci sportovních aktivit, od roku 2016 pořádá fotbalový turnaj pro okolní školy a její žáci se účastní řady nejen sportovních soutěží, v nichž dosahují úspěchů. Škola nabízí řadu kroužků, pořádá exkurze a lyžařský kurz, zvláštní pozornost věnuje vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení. Vedení školy i učitelé se ve škole snaží vytvářet bezpečné prostředí, které umožňuje všestranný rozvoj žáků. Základním mottem školy je „neučíme se pro školu, ale pro život“ (Seneca).
9. Z rozhodnutí ZŠ Brandýsek ze dne 28. 4. 2021 bylo zjištěno, že nezletilý byl přijat k základnímu vzdělávání do 1. ročníku této školy od školního roku 2021/2022.
10. Z inspekční zprávy České školní inspekce, Středočeský inspektorát, ze dne 17. 6. 2014 vztahující se k inspekční činnosti v ZŠ a MŠ Brandýsek v dubnu 2014 bylo zjištěno, že zajištění vnitřního informačního systému i organizace v této škole je komplikované zejména vzhledem k rozmístění učitelů ve 3 oddělených budovách. Ne všichni učitelé využívají DVPP, což je přetrvávajícím

negativem s tím, že 5 pedagogů nezískalo odbornou kvalifikaci pro výuku na základní škole. Materiální podmínky školy jsou průměrné. Přes využití veškerých dostupných zdrojů škola nemá dostatek prostředků na sady učebnic, takže pracovní sešity po dohodě se školou žákům hradí jejich zákonní zástupci. Průběh vzdělávání na škole podporuje naplňování ŠVP ZV pouze částečně, škola má prostor pro zlepšení ve vytváření příležitostí pro týmovou spolupráci, v širším zařazování didaktické techniky do výuky i v rozvíjení sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků s podporou učitelů. Pouze v menší části hodin učitelé vhodně zohledňovali vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, velmi málo byla využívána didaktická technika, efektivně byly použity příklady z praktického života. Škola vyučuje angličtinu od 3. do 9. ročníku a ruštinu od 7. do 9. ročníku. Zásadním a na místě neodstranitelným nedostatkem je nedodržování postupů doporučených odbornými pracovišti pro vzdělávání žáků se SVP a žáků s problémy v chování a nedodržování postupů stanovených v interních dokumentech (minimální preventivní program). Slabou stránkou školy je dále absence odborné kvalifikace u části pedagogů.

11. Z inspekční zprávy České školní inspekce, Středočeský inspektorát, ze dne 24. 10. 2018 vztahující se k inspekční činnosti v ZŠ a MŠ Vodárenská v září 2018 bylo zjištěno, že ve škole přetrvávají stísněné prostorové podmínky, avšak zkvalitnily se poradenské služby školy. Příkladně je rozvíjena sociální gramotnost dětí, které jsou kvalitně vedeny ke zdravému životnímu stylu a přírodovědným dovednostem. Škola dbá na to, aby každý žák zažil úspěch, což se odráží ve vysoké žákovské úspěšnosti ve sportovních i přírodovědných soutěžích. Jako slabá stránka školy je hodnoceno to, že se nedaří zvyšovat odbornou kvalifikovanost pedagogů a nedaří se efektivně využívat mobilní počítačovou učebnu.
12. Po právní stránce soud věc posoudil zejména dle ustanovení § 877 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), dle něhož nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče. Za významnou záležitost se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte.
13. V dané věci se rodiče neshodli na volbě základní školy, do níž má nezletilý od září 2021 nastoupit k povinné školní docházce. Protože se dle ustanovení § 877 odst. 2 o.z. nepochybně jedná o záležitostech, která je pro dítě významná, musel tuto volbu (resp. nahrazení souhlasu matky či otce) za rodiče učinit soud. Otec tvrdil a prokazoval v zásadě to, že jím preferovaná ZŠ Vodárenská v Kladně je školou všestranně lepší, disponující vhodnějším zázemím okresního města a schopnou nezletilého lépe vybavit pro případné další studium. Vhodnější by tato škola byla rovněž z pohledu dopravní obslužnosti a vzhledem ke skutečnosti, že nezletilý má všechny lékaře v Kladně. Matka naproti tomu upřednostňovala ZŠ a MŠ Brandýsek, kde nezletilý již navštěvuje mateřskou školu (tu navštěvoval i ve škole navrhované otcem), tedy v místě svého bydliště, kde má nezletilý kamarády, s nimiž by plynule přestoupil právě do této základní školy, přičemž v místě se již několik let věnuje fotbalu, který jej velmi baví, a sám se vyjádřil tak, že škola v Brandýsku se mu líbí. Doprava do Kladna by pro matku navíc byla spojena s komplikacemi.
14. Soud se zohledněním zájmu nezletilého, nikoli preferencí rodičů, přisvědčil argumentaci matky, neboť shledal, že v zájmu nezletilého, který dosud vlastní přání není schopen (i s přihlédnutím ke stanovisku kolizního opatrovníka) potřebným způsobem vyjádřit, je především jeho zcela plynulý přechod, potažmo nástup, na základní školu v místě, kde má řadu kamarádů, je celkově zvyklý a kde se rovněž dlouhodobě věnuje fotbalu, který jej baví (tyto skutečnosti otec nezpochybňoval). Tímto hodnocením soud v žádném případě nesnižuje kvalitu ZŠ Vodárenská, která dle předložených inspekčních zpráv patrně skutečně může dosahovat lepších výsledků než škola navrhovaná matkou, byť nelze odhlédnout od skutečnosti, že předložená inspekční zpráva konstatující určité nedostatky ZŠ Brandýsek vychází ze stavu v roce 2014, tedy cca před 7 lety, který mohl i nutně musel v mezidobí doznat změn již jen např. s ohledem na přirozenou obměnu

pedagogického sboru. Jinými důkazy pak nebyly podepřeny jakékoli další pochybnosti či postaveny na jisto takové okolnosti, které by docházku nezletilého na ZŠ Brandýsek vylučovaly. Je přirozené, že rodiče, vedeni nejlepším zájmem nezletilého, mohou mít odlišné názory na volbu základní školy dítěte, které by však měli řešit dohodou. Předložili-li rodiče soudu tuto otázku k rozhodnutí soudu, bylo jednáno především tak, aby nástup na zvolenou školu představoval co možná nejméně invazivní zásah do poměrů dítěte, přičemž nelze odhlédnout od tvrzení matky, že doprava do Kladna (ať už vlakem či autobusem) by byla spojena minimálně s delším prodlením na cestě, případně také dalšími komplikacemi (např. přestup na městskou dopravu v Kladně). Soud tak výroky I. a II. tohoto rozsudku nahradil souhlas otce s docházkou nezletilého do Základní a Mateřské školy Brandýsek, resp. rozhodl, že nezletilý nastoupí povinnou školní docházku v roce 2021/2022 v této základní škole.

15. S ohledem na datum vyhlášení rozsudku (24. 6. 2021) a blížící se zahájení školního roku 2021/2022 soud výroky III. vyslovil předběžnou vykonatelnost výroků o určení budoucí školní docházky nezletilého tak, aby bylo zabráněno případným nejasnostem a teoretické újmě, která by mohla být nezletilému způsobena tím, že zejména s ohledem na značně problematické vztahy mezi rodiči nebude pravomocně vyjasněno, do které základní školy nastoupí k povinné školní docházce.
16. V dané věci soud důrazně apeluje na rodiče, aby se v nejlepším zájmu samotného nezletilého pokusili oprostit od vzájemných animozit a neshod a zahájili věcnou, přímou a konstruktivní komunikaci ohledně veškerých záležitostí jejich syna. Je to pouze a právě dohoda rodičů, která nezletilému může vytvořit stabilní a podnětné zázemí, a to nejen v otázce školní docházky. Soud oba rodiče výslovně upozorňuje, že tvrzení o vzájemné nespolupráci či nekomunikaci hodnotí krajně negativně, a to na straně jak otce, tak matky. Oba rodiče disponují stejnou rodičovskou odpovědností a právě z tohoto pohledu je neakceptovatelné mj. to, aby se vzájemně neinformovali o tom, že nezletilého přihlásili k povinné školní docházce na konkrétní školu. Opatrovnické řízení je vedeno se zřetelem na nejlepší zájem nezletilého a jeho předmětem není řešení problematického vztahu rodičů včetně propírání veškerých sporných otázek, které však matka i otec v řízení opakovaně akcentovali.
17. O náhradě nákladů řízení (výrok IV.) soud rozhodl dle § 23 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, neboť neshledal žádné okolnosti, které by takovou náhradu mezi účastníky odůvodňovaly.
18. Ve smyslu ustanovení § 471 odst. 2 z.ř.s. soud konstatuje, že ve věci nebylo možno vydat rozhodnutí do 6 měsíců od zahájení řízení zejména s ohledem na nařízené setkání rodičů s mediátorkou a platná protiepidemická opatření, která zasáhla do nařizování jednání soudu (jež bylo odročeno k žádosti účastníků i z důvodu indispozice předsedkyně senátu).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím Okresního soudu v Kladně.

Kladno 24. června 2021

JUDr. Jana Šedivá
soudkyně